

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev-38/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Vučemila predsjednika vijeća, Marine Paulić članice vijeća i sutkinje izjaviteljice, Darka Milkovića člana vijeća, Dragana Katića člana vijeća i mr. sc. Senije Ledić članice vijeća, u jednostavnom postupku stečaja nad imovinom potrošača Borisa Skorupa iz Osijeka, Istarska br.18b, OIB: 97919633942, radi provedbe jednostavnog postupka stečaja nad imovinom potrošača, odlučujući o reviziji vjerovnika Bijelić Co d.o.o., Osijek, Sv.L.B.Mandića br. 13, OIB: 52417054044, kojeg zastupa punomoćnik Slaven Mijoč, odvjetnik u Osijeku, protiv rješenja Županijskog suda u Rijeci poslovni broj GŽ-1416/2021-5 od 19. rujna 2022. kojim je potvrđeno rješenje Općinskog suda u Osijeku poslovni broj Sp-192/2021-12 od 4. svibnja 2021., u sjednici održanoj 6. veljače 2024.,

r i j e š i o j e :

Revizija protiv rješenja Županijskog suda u Rijeci poslovni broj GŽ-1416/2021-5 od 19. rujna 2022. odbija se kao neosnovana.

Obrazloženje

1. Rješenjem suda prvog stupnja u stavku I izreke otvoren je jednostavni postupak stečaja nad imovinom potrošača Borisa Skorupa, dok je točkom II. izreke zaključen predmetni postupak te točkom III. izreke oslobođen potrošač preostalih obveza u odnosu na vjerovnike kako je to pobliže navedeno u tom stavku izreke rješenja.
2. Rješenjem suda drugog stupnja odbijena je žalba vjerovnika Bijelić Co d.o.o. i potvrđeno je prvostupanjsko rješenje.
3. Ovaj sud je rješenjem poslovni broj Revd 1603/2023-3 od 4. svibnja 2023. dopustio revidentu podnošenje revizije protiv rješenja u odnosu na slijedeća pitanja:

„Je li prvostupanjski sud dužan u jednostavnom postupku stečaja potrošača po službenoj dužnosti utvrditi vrijednost pokretnina, koje se nalaze na adresi stanovanja potrošača i u nekretninama u vlasništvu potrošača?

Je li prvostupanjski sud dužan u jednostavnom postupku stečaja potrošača po službenoj dužnosti utvrditi kaznenu (ne) osuđivanost potrošača?

Je li postupak ovrhe na pokretninama potrošača prepreka zaključenju jednostavnog postupka stečaja potrošača u smislu odredbe čl.79.g st.2. ZSP-a u vezi sa čl.79.h st.1. ZSP-a?".

4. Postupajući po navedenom dopuštenju vjerovnik je protiv navedenog rješenja podnio reviziju pozivom na odredbu čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14 i 70/19 - dalje: ZPP) zbog pravnih pitanja zbog kojih je revizija dopuštena. Predlaže ovom sudu ukinuti nižestupanjska rješenja i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovni postupak. Potražuje trošak parničnog postupka kao i trošak revizije.

5. Na reviziju nije odgovoreno.

6. Revizija nije osnovana.

7. U povodu revizije iz čl. 382. ZPP revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena (čl. 391. st. 1. ZPP).

8. U odnosu na prvo postavljeno pitanje valja poći od sadržaja odredbe 24. i 79.f Zakona o stečaju potrošača ("Narodne novine" broj 100/15, 67/18, 36/22 – dalje: ZSP).

8.1. Sadržajno revident ukazuje na postojanje revizijskog razloga bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP u vezi čl. 24. st. 3. ZSP.

8.2. Naime, odredbom čl. 24. st. 3. ZSP propisano je da sud po službenoj dužnosti utvrđuje činjenice koje su važne za postupak i radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze, prikupljati obavijesti, obavljati uvid u odgovarajuće javne knjige, registre, upisnike i očevidnike.

9. Prema odredbi čl. 79.f st. 2. ZSP sud je dužan utvrditi vrijednost potrošačeve imovine, kao i raspolaganja imovinom koja je potrošač poduzeo u posljednje tri godine prije otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača putem Financijske agencije, koja je ovlaštena podatke o potrošačevoj imovini pribavljati od Ministarstva financija, Porezne uprave i drugih tijela i osoba koje vode evidencije o imovini potrošača. Porezna uprava omogućit će dostupnost podataka sadržanih u evidenciji o osobnim identifikacijskim brojevima bez potrebe ishođenja suglasnosti nadležnog javnopravnog tijela koje tražene podatke dostavlja u navedenu evidenciju.

9.1. Prema odredbi čl. 79.f toč. 3. ZSP propisano je da vrijednost potrošačevih pokretnina odnosno prava sud utvrđuje zaključkom po slobodnoj ocjeni. Sud može

procjenu povjeriti sudskom ovršitelju odnosno sudskom procjenitelju ili posebnom vještaku.

10. Prema tome, imajući na umu sadržaj navedenih odredbi, odgovor na prvo postavljeno pitanje glasi:

Prvostupanjski sud je dužan u jednostavnom postupku stečaja potrošača po službenoj dužnosti utvrditi vrijednost pokretnina, koje se nalaze na adresi stanovanja potrošača i nekretnina u vlasništvu potrošača.

11. S obzirom da je sud postupio upravo u skladu sa navedenim odredbama čl. 24. i čl. 79.f st. 2. i 3. ZSP te je utvrdio vrijednosti potrošačeve imovine slobodnom procjenom, a suprotno predlagatelj tijekom postupka nije dokazao, to ne postoji revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP u vezi s čl. 24. st. 3. u vezi s čl. 79.f st. 2. i 3. ZSP zbog kojih je revizija podnesena.

12. S obzirom na sadržaj drugog pitanja zbog kojeg je revizija dopuštena u revizijskom stadiju postupka sporno je pazi li u jednostavnom postupku stečaja potrošača i u kojem stadiju postupka sud po službenoj dužnosti na poštenje potrošača, a vezano na osuđivanost za kaznena djela iz kojih bi se moglo zaključiti o nepoštenju potrošača.

13. Sud po službenoj dužnosti utvrđuje činjenice koje su važne za postupak i radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze, prikupljati obavijesti, obavljati uvid u odgovarajuće javne knjige, registre, upisnike i očevidnike (čl. 24. st. 3. ZSP).

14. Prema odredbi čl. 53. Zakona o stečaju potrošača ("Narodne novine" broj 100/15 i 67/18 - dalje: ZSP) sud donosi rješenje o otvaranju postupka stečaja potrošača ako utvrdi postojanje stečajnog razloga (čl. 4. ZSP) i ako na pripremnom ročištu nije prihvaćen plan ispunjenja obveza. Dakle, pretpostavka za otvaranje stečajnog postupka nije poštenje potrošača, pa sud po službenoj dužnosti u tom stadiju postupka ne ispituje poštenje potrošača.

14.1. Odredbom čl. 75. st. 1. ZSP propisano je da će sud rješenjem uskratiti oslobođenje od preostalih obveza ako je potrošač:

1. pravomoćno osuđen zbog kaznenog djela protiv imovine, protiv gospodarstva ili drugog kaznenog djela koje bi upućivalo na njegovu nesavjesnost i nepoštenje pri ispunjavanju obveza i dužnosti

2. u posljednje tri godine koje su prethodile podnošenju prijedloga za otvaranje postupka stečaja potrošača ili nakon toga namjerno ili iz krajnje nepažnje dao netočne ili nepotpune podatke o svojim imovinskim prilikama, kako bi dobio kredit, primio plaćanja iz javnih sredstava ili izbjegao plaćanje poreza ili drugih javnih obveza

3. u posljednjoj godini prije podnošenja prijedloga za otvaranje postupka stečaja ili nakon toga namjerno ili iz krajnje nepažnje onemogućio namirenje

vjerovnika time što je preuzimao neprimjerene obveze, nesavjesno i nepošteno umanjivao vrijednost svoje imovine ili bez izgleda za poboljšanje financijskog položaja odgađao otvaranje postupka stečaja

4. tijekom postupka namjerno ili iz krajnje nepažnje povrijedio svoje dužnosti izvješćivanja i suradnje prema ovom Zakonu ili

5. namjerno ili krajnjom nepažnjom naveo nepotpune i netočne podatke u popisu imovine i obveza.

14.2. Prema st. 2. istog članka vjerovnik može najkasnije na ročištu iz čl. 74. st. 2. toga Zakona predložiti sudu donijeti rješenje o uskrati oslobođenja od preostalih obveza, uz obvezno navođenje razloga iz st. 1. ovoga članka.

15. Povezujući odredbu čl. 24. st. 3. ZSP i odredbu čl. 75. ZSP dolazi se do zaključka da će sud postupati po službenoj dužnosti ispitivati postojanje pretpostavki za uskratu oslobođenja od preostalih obveza iz čl. 75. st. 1. ZSP, pa tako i pravomoćnu osuđivanost potrošača zbog kaznenog djela protiv imovine, protiv gospodarstva ili drugog kaznenog djela koje bi upućivalo na njegovu nesavjesnost i nepoštenje pri ispunjavanju obveza i dužnosti, samo ako je vjerovnik, postupajući po odredbi čl. 75. st. 2. ZSP-a, predložio donošenje rješenja o uskrati oslobođenja od preostalih obveza, uz obvezno navođenje razloga iz čl. 75. st. 1. ZSP. Ako takvog obrazloženog prijedloga nema sud u pogledu činjenica koje bi ukazivale na nepoštenje potrošača neće postupati po službenoj dužnosti u skladu s odredbom čl. 24. st. 3. ZSP (tako i ovaj sud u Rev 1197/2022-3 od 7. lipnja 2023., Rev 1170/2022-2 od 25. travnja 2023.).

16. To je ujedno i odgovor na drugo postavljeno pitanje.

16.1. Prema utvrđenju nižestupanjskih sudova revident nije postupio na način predviđen odredbom čl. 75. st. 2. ZSP pa nije postojala obveza suda da u pogledu činjenice nepoštenja potrošača postupa po službenoj dužnosti u smislu odredbe čl. 24. st. 3. ZSP (tako i ovaj sud u Rev 1170/2022-2 od 25. travnja 2023., Rev 1197/22-3 od 7. lipnja 2023. i dr.).

17. Kako slijedom navedenog nije počinjena bitna povreda odredaba postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP u vezi čl. 24. st. 3. i čl. 75. st. 1. i 2. ZSP to ne postoji revizijski razlog bitne povrede odredaba postupka zbog kojeg je revizija podnesena.

18. Ovaj sud je dopustio vjerovniku podnošenje predmetne revizije zbog pravnog pitanja je li postupak ovrhe na pokretninama potrošača prepreka zaključenju jednostavnog postupka stečaj potrošača u smislu odredbe čl. 79.g st. 2. ZSP u vezi s čl. 79.h st. 1. ZSP.

19. Prije svega treba reći da odgovor na postavljeno pravno pitanje ne rješava spornu situaciju u ovom postupku, ali s obzirom da je revizijski sud dužan dati odgovor na dopušteno pravno pitanje, to valja odgovoriti da je sam zakon dao odgovor na navedeno pitanje u odredbi čl. 79.g st. 2. ZSP.

19.1. Stoga odgovor na to pitanje glasi da je ovršni postupak na pokretninama potrošača prepreka donošenju rješenja o zaključenju jednostavnog postupka stečaja potrošača, kako je to propisano odredbom čl. 79.g st. 2. ZSP.

20. Međutim, odlučno pravno pitanje za rješavanje sporne situacije u ovom predmetu je trebalo biti usmjereno na to je li sud prilikom provedbe jednostavnog postupka stečaja potrošača dužan po službenoj dužnosti u žalbenom postupku utvrđivati (i utvrditi) vodi li se protiv potrošača drugi ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom u Republici Hrvatskoj.

21. Za odgovor na to pitanje treba navesti kako slijedi.

22. Odredbom čl. 23. ZSP propisano da se u postupku stečaja potrošača, ako nije drukčije propisano ovim Zakonom, podredno primjenjuje Stečajni zakon.

22.1. Odredbom čl. 10. Stečajnog zakona („Narodne novine“, broj 71/15 i 104/17-dalje: SZ) propisano je da se u predstečajnom i stečajnom postupku na odgovarajući način primjenjuju pravila parničnog postupka u postupku pred trgovačkim sudovima.

22.2. Prema odredbi čl. 488. ZPP u postupku pred trgovačkim sudovima primjenjivat će se odredbe ovog zakona ako u odredbama ove glave nije što drugo određeno.

22.3. Dakle, prema shvaćanju ovog suda a sukladno citiranim odredbama, i u postupku stečaja potrošača na odgovarajući način se primjenjuju pravila parničnog postupka.

22.4. Stoga, s obzirom da odredbe Glave trideset druge ZPP koje propisuju postupak pred trgovačkim sudovima, nisu propisale ništa drugo glede mogućnosti isticanja novih činjenica i predlaganja novih dokaza u žalbama, to se prema shvaćanju ovog suda i u postupku stečaja potrošača primjenjuje odredba čl. 352. st. 1. ZPP kojom je propisano da se u žalbi ne mogu iznositi nove činjenice niti predlagati novi dokazi, osim ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se žalba može izjaviti, slijedom čega i u postupku jednostavnog postupka stečaja potrošača nije dopušteno u žalbi isticati nove činjenice niti predlagati nove dokaze.

23. Nadalje, nije dakle sporno da iz odredbe čl. 79.g st. 2. ZSP proizlazi da sud neće po službenoj dužnosti donijeti rješenje o otvaranju i zaključenju jednostavnog postupka stečaja potrošača ako utvrdi da neki od vjerovnika iz prijedloga za pokretanje jednostavnog postupka stečaja potrošača vodi drugi ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom.

23.1. Nije sporno niti to da je odredbom čl. 24. st. 3. ZSP propisano da sud po službenoj dužnosti utvrđuje činjenice koje su važne za postupak i radi toga može izvoditi sve potrebne dokaze, prikupljati obavijesti, obavljati uvid u odgovarajuće javne knjige, registra, upisnike i očevidnike.

24. Međutim, sam ZSP je propisao način na koji je sud dužan utvrditi vrijednost potrošačeve imovine, kao i raspolaganja imovinom koja je potrošač poduzeo u posljednje tri godine prije otvaranja jednostavnog postupka stečaja potrošača što je sadržano u odredbi čl. 79.f st. 2. ZSP u kojem je propisana obveza suda da navedene činjenice (glede utvrđivanja vrijednosti potrošačeve imovine) utvrdi isključivo putem Financijske agencije.

24.1. ZSP je propisao također da i vjerovnici potrošača mogu u jednostavnom postupku stečaja potrošača, sukladno odredbi čl. 79.f st. 1. al. 3. ZSP, u roku od 45 dana od objave oglasa na e-oglasnoj ploči sudova obavijestiti sud (između ostalog i) o imovini potrošača koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa u slučaju da jednostavni postupak stečaja potrošača bude otvoren uz što su vjerovnici dužni dostaviti dokaze za svoje tvrdnje.

24.2. Naime odredbom čl. 79.f st. 1. al. 3. propisano je da ako nije odbacio odnosno odbio prijedlog za otvaranje jednostavnog postupka stečaja potrošača, sud će na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova objaviti oglas koji sadržava poziv svim vjerovnicima potrošača da u roku od 45 dana od objave oglasa ospore popis imovine koji je potrošač dostavio i/ili da obavijeste sud o imovini potrošača koja bi se mogla unovčiti kao stečajna masa u slučaju da jednostavni postupak stečaja potrošača bude otvoren te da dostave dokaze na kojima temelje svoje tvrdnje.

24.3. Dakle, i vjerovnici imaju mogućnost aktivnog sudjelovanja u tom postupku, na način da sukladno odredbi čl. 79.f st. 1. al. 3. ZSP, po pozivu iz oglasa suda, mogu ne samo osporavati popis imovine koji je potrošač dostavio već i iznositi tvrdnje i dostavljati dokaze o imovini potrošača (što ne isključuje i obavijest o vođenju postupka ovrhe pred sudom protiv ovršenika-potrošača).

25. Stoga, povezujući odredbu čl. 24. st. 3. ZSP i odredbe čl. 79.f st. 1. al. 3. i st. 2. ZSP u vezi s odredbom čl. 79.g st. 2. ZSP dolazi se do zaključka da je prilikom provedbe jednostavnog postupka stečaja potrošača dužnost suda utvrditi vrijednost potrošačeve imovine isključivo putem Financijske agencije (čl. 79.f st. 2. ZSP) tzv. „vanjskim provjerama“, kao i da će sud postupati po službenoj dužnosti i ispitati (u smislu odredbe čl. 24. st. 3. ZSP) vodi li se protiv potrošača drugi ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom u Republici Hrvatskoj samo u situaciji ako je vjerovnik u roku od 45 dana od objave oglasa FINA-e (odnosno prije donošenja prvostupanjskog rješenja) obavijestio sud o imovini potrošača odnosno o činjenici da se protiv potrošača vodi drugi ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom, te dostavio dokaze za takve svoje tvrdnje.

26. Stoga, u situaciji kada neki od vjerovnika iz prijedloga za pokretanje jednostavnog postupka stečaja potrošača vodi drugi ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom (na pokretninama), a da sud o tome nije imao saznanja prije donošenja prvostupanjskog rješenja iz odredbe čl. 79.g st. 1. ZSP, jer ga vjerovnici o tome nisu obavijestili kako su to dužni (čl. 79.f st. 1. al. 3. ZSP), to sud (nakon donošenja prvostupanjskog rješenja iz čl. 79.g st. 1. ZSP) u žalbenom stupnju postupka, nije dužan utvrđivati po službenoj dužnosti vodi li se protiv potrošača drugi

ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom u Republici Hrvatskoj (tako i ovaj sud u Rev 1268/22-2 od 23. svibnja 2023.).

27. Slijedom svega navedenog, a s obzirom da u postupku nije utvrđeno da je prije donošenja rješenja iz odredbe čl. 79.g st. 1. ZSP, predlagatelj kao vjerovnik sukladno odredbi čl. 79.f st. 1. al. 3. ZSP obavijestio sud o činjenici da se protiv potrošača vodi drugi ovršni postupak radi naplate novčane tražbine pred sudom na pokretninama ovršenika-potrošača (već je to istaknuo tek u žalbi), pa s obzirom da sud tu novu činjenicu nije dužan utvrđivati po službenoj dužnosti u žalbenom stupnju postupka, to je prema pravnom shvaćanju ovog suda pravilno drugostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je potvrdio prvostupanjsko rješenje kojim je utvrđeno da su ispunjene pretpostavke za donošenje odluke iz čl. 79.g st. 1. ZSP.

28. To je ujedno i odgovor na treće postavljeno pitanje.

29. Slijedom navedenog valjalo je na temelju odredbe čl. 393. st. 1. ZPP u vezi sa čl. 400. st. 3. ZPP te čl. 23. ZSP u vezi sa čl. 10. SZ odbiti reviziju vjerovnika te odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

Zagreb, 6. veljače 2024.

Predsjednik vijeća:
Ivan Vučemil

Broj zapisa: **9-30863-3fdaf**

Kontrolni broj: **0e420-4c6c1-77ac3**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Ivan Vučemil, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.